

Estimation des populations des chauves-souris en Belgique et l'Europe

Colloque belge chauves-souris
18 novembre 2017

Bob Vandendriessche

Populations: situation

- Rapportages, études, intérêt général: tendances relatives !
- Rapportages, studies, algemene interesse: relatieve trends !

Populations: quelle est la question aujourd'hui?

- Et quoi des nombres effectifs?
- Wat met de effectieve aantallen?

Populations: quelle est la question aujourd'hui?

- Et quoi des nombres absoluts?
- Wat met de effectieve aantallen?
- 'sluitende' tellingen zijn moeilijk of nauwelijks realiseerbaar. Gevolg: We moeten extrapoleren.
- Recensements complets sont difficile à réaliser

'Population': définition

'Le nombre effectif des individus présent dans une région définit à un moment ou une période bien défini'

'Het effectieve aantal individuen aanwezig op een bepaald moment of in een bepaalde periode in een welomschreven gebied'

La situation en Belgique?

En comparaison avec nos pays voisins:
quelques exercices modestes

In vergelijking met onze buurlanden: enkele bescheiden
rekenoefeningen. Daarom... een quiz!

Waar staan we in België?

A une échelle de: 0 - 10, 10 - 100, 100 – 1000, 1000 – 10.000, 10.000 – 100.000, 100.000 – 1.000.000, enz...

Ou estimez-vous le nombre des femelles adultes en Belgique?

Waar staan we in België?

Voor Vlaanderen: oefening door het INBO in 2013 in het kader van de rapportage aan de Europese Unie:

Waar staan we in België? Anno 2013!

Atlantische regio !

- Baardvleermuis: 3000 – 5000
- Bosvleermuis: 40 – 100
- Franjestaart: 2000 – 3500
- Gewone grootoor: 10.000 – 25.000
- Grote hoef: 1 – 5
- Laatvlieger: 3000 – 6000
- Mopsvleermuis: 0 – 0
- Ruige dwerg: x
- Water: 3650 – 5000
- Bechsteins: 300 – 600
- Brandt's: 30 – 500
- Gewone dwerg: 100.000 – 700.000
- Grijs grootoor: 150 – 400
- Ingekorven: 650 – 750
- Meervleermuis: 150 – 200
- Rosse: 500 – 1500
- Vale: 1- 5

Andere soorten: niet vermeld

Populatie-aantallen: wat doe je ermee?

Welk doel? / Quel but?

Faciliteert bij het inschatten van bedreigingen het antwoord op de vraag: *'Is er een significante impact op de populatie?'*, de essentie van zogenaamde **impactstudies**.

Valkuil: blindheid voor het cumulatieve effect! Vele kleintjes maken een groot...

Effectieve aantallen: uitdrukken in biomassa

Rekenen in aantallen is ook rekenen in biomassa !

Vb: 3.000 Rosse vleermuizen: klinkt veel, maar wegen slechts 60 kg en passen in deze rugzak!

100.000 gewone dwergvleermuizen wegen samen slechts 500 kg, even veel als pakweg drie of vier edelherten.

Bruikbaarheid van wintertellingen voor populatietrends

Casus: 'Meervleermuis in Nederland'.

Geschatte zomerpopulatie (vrouwtjes in kraamkolonies): 15.000 à 30.000

Getelde winterpopulatie: 200 à 300

Vaststelling: **+99% van de geschatte zomerpopulatie meervleermuizen in Nederland overwintert op onbekende plaatsen of onzichtbaar!**

Conclusie: kleine verschuivingen in deze verhouding hebben grote gevolgen in de grafieken van de wintertellingen!!!

Laatste casus: populatieschatting voor de ruige dwergvleermuis

Onze collega's bij de Zoogdierverseniging in Nederland: accepteerden een opdracht van het Ministerie voor economische zaken (!) voor een studie: populatieschatting van de ruige dwergvleermuis en andere migrerende soorten (rosse, tweekleurige,...) in en door Nederland en **de rest van het verspreidingsgebied!**

Plecotus

natagora
la nature avec vous

Laatste casus: populatieschatting voor de ruige dwergvleermuis

De eerste resultaten: mogelijk trekken tot bijna 2 miljoen ruige dwergvleermuizen elk najaar België binnen vanuit Nederland en Duitsland!

